

Vikingernes billedfortællinger

OSEBERG-TAPETET

Mester Roar og hans kone Svala er berømte for deres dygtighed som malere, og de lever på stadig rejse imellem konger og stormænd, hvor de tegner og maler berømte begivenheder på væggene i de velhavende menneskers huse. Ofte følges de med Roars bror Helgrim, som laver smukke udskæringer i træ – et meget efterspurgt håndværk i vikingetiden. Sidste år var de alle sammen i Norge, hvor høvdingen af Oseberg havde bestilt dem til at arbejde for sig. Her lagde Svala mærke til et meget smukt, vævet billedtæppe, som hang i dronningens stue.

Svala er god til at huske billeder, og året efter genbruger hun nogle af motiverne fra Oseberg-dronningens billedtæppe i et vægmaleri for byhøvdingen i Ribe. På byhøvdingens vægge skal hun male historien om Ribes grundlæggelse fra år 710 til år 825.

I vikingetiden havde man tradition for at fastholde sagn og store begivenheder i digtning og på billedfriser. Billederne kunne være broderede, vævede, udskåret i træ, hugget i sten eller måske malet på de lerklinede vægge. Man kan kalde disse billedfortællinger for "vikingetidens tegneserier".

I 2010 i anledning af 1300-året for Ribes grundlæggelse genskabte Ribe VikingCenter fortællingen om Ribes tilblivelse som en billedfrise på væggene i det fornemste af vore rekonstruerede byhuse, Tinghuset. Det er i dette langhus fra ca. år 825, at vi forestiller os, at byens høvding har boet. Huset er i sæsonen udgangspunkt for Ribe VikingCenters børneaktiviteter, ligesom det også er centrum for vores skoletjeneste.

Som inspiration til at arbejde med vikingernes billedfortællinger, har vi udsendt fem forskellige opgavesæt.

Dette fjerde sæt tager udgangspunkt i et vævet billedtæppe fra Oseberg, som blev fremstillet i Norge omkring år 800 e.Kr.

Oseberg-tapetet

I 1904 udgravedes en meget fornem grav ved Oseberg i Norge. Her var en rig kvinde, sikkert en dronning, blevet begravet i et skib sammen med alle de genstande, som hun kunne tænkes at få brug for i sit næste liv: telt, seng, væv, tøj, gryder osv. osv. Blandt de utallige genstande var også et uldent billedtæppe, vævet i et kompliceret mønster og med mange detaljer. Højden på vægtæppet er 16-23 cm; men desværre er tæppet så dårlig bevaret, at man ikke kan vide, hvor langt det har været.

Opgave 1: Farv dit eget garn som i vikingetiden

Fåreulden er hvid, grå eller brun.
Hvis vikingerne ønskede andre farver til deres tøj eller billedtæpper, kunne de farve uldgarnet med planter.

Birkeblade: Lys gul

Lyng: Varm gul

Rejnfan (både blomster og blade): Grøn (gulgrøn)

Valnød (blade, grønne skaller): Brun

Kraprod (købes tørret, f.eks. på apoteket): Rød

VÆRKTØJ OG MATERIALER

- en stor gryde eller krukke
- grydeske eller pind til at røre med
- hvidt eller lyst uldgarn
- tørrede planter, ca. dobbelt vægt i forhold til garn - eller firedobbelt vægt af friske planter

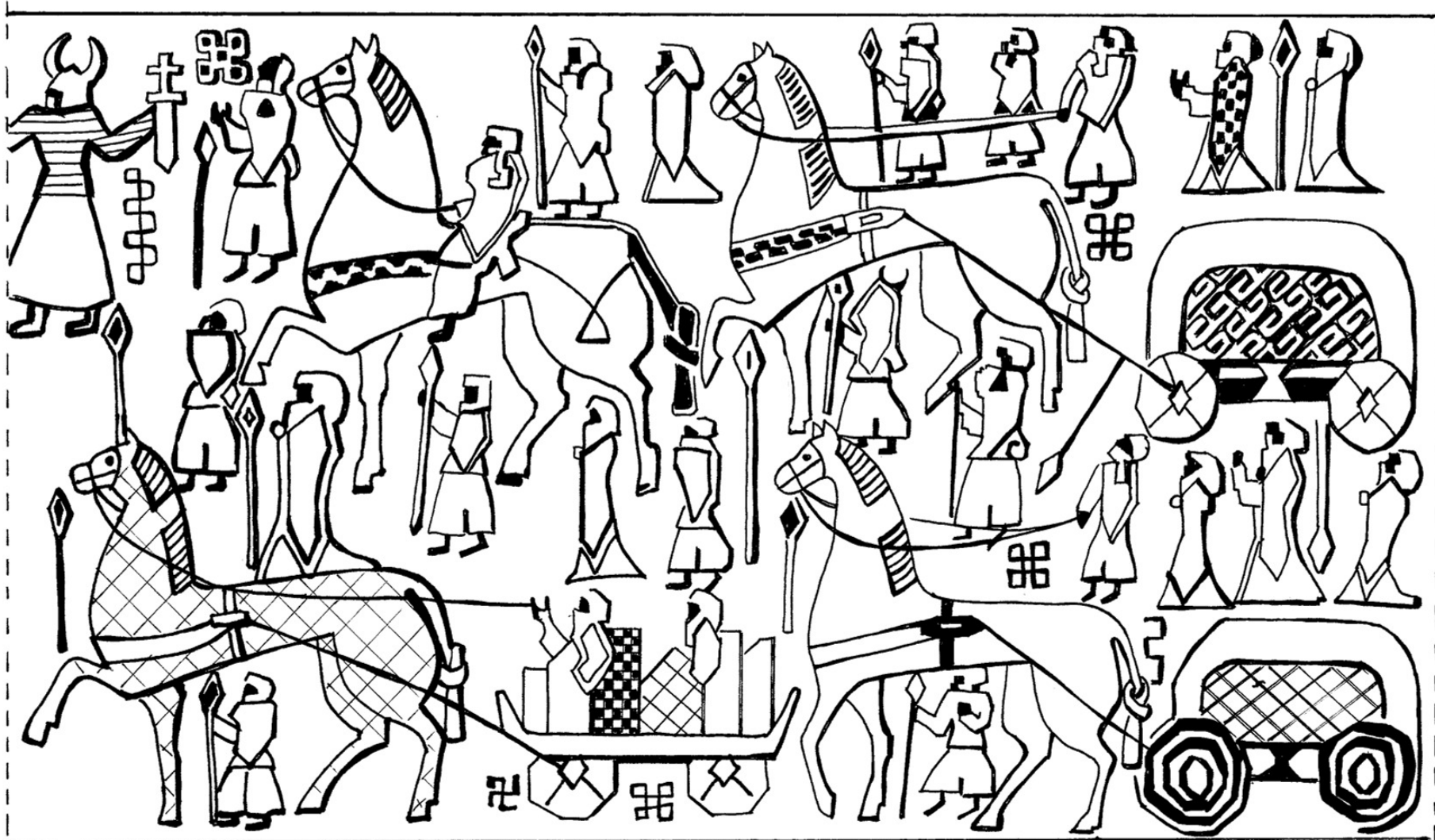
FREM GANGSMÅDE

- 1) Vind garnet op i bundter, og bind et stykke snor løst rundt om garnet 3 steder.
- 2) Kom garn og planter i en stor gryde med rigeligt lunkent vand.
- 3) Over et bål varmes det hele langsomt op uden at koge. Hold temperaturen en times tid.
- 4) Lad garnet køle af i gryden
- 5) Planterester fjernes fra garnet, som lufttørres.

Opgave 2: Hvor tror du, at figurerne på Oseberg-tapetet er på vej hen? Hvad skal de lave, når de når frem?

Billedtæppet fra Oseberg viser nogle mænd, kvinder og heste, som alle ser ud til at bevæge sig i samme retning; men ingen kender den historie, som er afbilledet. Tal med hinanden om, hvad I tror, at der foregår.

Fakta om Ribe Vikingecenter

Ribe Vikingecenter har rekonstrueret tre markante vikingemiljøer fra Danmarks ældste by, Ribe: Markedspladsen år 710, Ribe By år 825 samt Storgården år 980.

Læs meget mere på www.ribevikingecenter.dk

Adresse

Ribe Vikingecenter

Lustrupvej 4

6760 Ribe

Tlf: 75 41 16 11

rvc@ribevikingecenter.dk